

Creativitat i proactivitat

Els nens quan són petits són molt creatius i espontanis. Aquesta creativitat i espontaneïtat es va perdent quan es van fent grans. A primària, i en els primers cursos de secundària, tots tenen unes ganes immenses de preguntar, però en els últims cursos de secundària això es perd. Potser, els mestres, els professors i les autoritats educatives volem encabir massa continguts dins del cap dels nens, en detriment de la seva capacitat de fer preguntes, de la seva creativitat. Amb programacions (temaris) inacabables, el mestre o professor deixa de ser creatiu i l'alumne, també.

Una frase de Paulo Freire: «L' estudi no es mesura pel nombre de pàgines llegides en una nit, ni per la quantitat de llibres llegits en un semestre. Estudiar no és un acte de consumir idees, sinó de crear-les i recrear-les». No es tracta d'aprendre fets de memòria per aprendre-se'ls de memòria, sinó que només s'han d'aprendre els més importants o aquells que són clau amb la finalitat de recrear-los.

El professor ha de ser un promotor de creativitat. És l'única manera d'aconseguir tenir uns instituts i escoles vius, i en definitiva una societat creativa i proactiva. Una escola viva és la construïda per creadors, aquella que forma persones completes. Per ser creatiu es necessita molta imaginació i sobretot ensenyar a partir de la realitat, a partir d'un projecte que l'abasti i no a partir d'assignatures tancades en llibres (digitals o no) complets. Per aconseguir això cal un replantejament total de la forma d'ensenyar, a tots els nivells, però sobretot a secundària.

Per poder potenciar aquests hàbits, s'han de tenir presents les limitacions comunicatives del professor. Un professor només pot ensenyar i ser creatiu davant d'un grup reduït d'alumnes. El professor ha de ser un animador, entre moltes altres coses, que ha de comunicar, incentivar, motivar, desenvolupar hàbits com el de la imaginació, el de la creació i la proacció. Això s'aconsegueix amb un tracte de persona a persona. L'alumne necessita una atenció més individualitzada. Sense atenció, l'únic que tenim, en lloc d'una escola, és una fabrica de persones apàtiques que durant molts anys han perdut la capacitat d'imaginar i de crear.

El govern actual segurament vol gent poc creativa i proactiva donat que augmentarà el nombre d'alumnes per aula. Això es traduiria en una despersonalització de l'ensenyament. Quan avui dia, si es vol apostar per models com el de Massachussets, el del coneixement, cal mantenir o abaixar la ràtio professor-alumne i desinflar les programacions o temaris, els continguts, a ensenyar. Volem gent creativa i proactiva, no gent submissa i apàtica que espera que li donin una feina en acabar els estudis obligatoris per fer de cambrer o crupier en una sala de jocs.